

Nader onderzoek vleermuizen

Groot Grinsel 12 t/m 16 te Den Dungen

Concept

Opdrachtgever

BRO adviseurs in
ruimtelijke ordening,
economie en milieu B.V.
Rhijnspoorplein 38
1018 TX Amsterdam

Opdrachtnemer

Ecosprong
Vogelsberg 18B
6026ED Maarheeze

T +31 (0)85 004 33 02
E info@ecosprong.nl
I www.ecosprong.nl

Projectgegevens

Projectnummer 23060
Rapportnummer KM_NO_ 23060
Datum 11 oktober 2023
Versie 1
Opgesteld door [REDACTED]
Collegiale toets [REDACTED]

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	<i>Aanleiding</i>	1
1.2	<i>Doel</i>	1
1.3	<i>Leeswijzer</i>	2
2	Het project	3
2.1	<i>Huidige situatie</i>	3
2.2	<i>Beoogde ontwikkeling</i>	3
3	Onderzoeksmethode	4
3.1	<i>Vleermuizen</i>	4
4	Resultaten	5
4.1	<i>Vleermuizen</i>	5
5	Effectenbeoordeling	7
5.1	<i>Effecten</i>	7
6	Conclusie	9
	Bronnen	10

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van BRO heeft Ecosprong nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd voor de voorgenomen sloop- en nieuwbouwwerkzaamheden aan Groot Grinsel 12 t/m 16 te Den Dungen (gemeente Sint-Michielsgestel, provincie Noord-Brabant). Middels een quickscan flora en fauna (BRO, 2023) is getoetst of de voorgenomen werkzaamheden mogelijk negatieve effecten hebben op beschermde soorten en gebieden in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) en het Natuurnetwerk Nederland. In tabel 1 zijn de resultaten van de quickscan samengevat.

Tabel 1.1 Samenvatting quickscan flora en fauna soortbescherming.

Soort(groep)	Waargenomen/ te verwachten soorten	Functie	Verstoring	Verbodsbepaling Wnb	Vervolgstappen/ maatregelen
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger	Zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaats	Mogelijk	Artikel 3.5	Nader onderzoek verblijfplaatsen binnen het plangebied

Uit de quickscan is gebleken dat met de voorziene verduurzaming effecten op vleermuizen niet op voorhand zijn uit te sluiten. Pas als het exacte gebruik van het plangebied door deze soorten bekend is, kan worden bepaald of sprake is van overtreding van de Wet natuurbescherming. Door middel van een nader onderzoek naar vleermuizen kan vastgesteld worden of het plangebied een functie heeft voor deze soort en of deze aangetast worden door de werkzaamheden. Op basis van de resultaten van het onderzoek kan worden bepaald of sprake is van overtreding van de Wet natuurbescherming.

Deze rapportage beschrijft de methode en de resultaten van het nader onderzoek naar vleermuizen en verwoordt of met de voorziene gebiedsontwikkeling sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming.

1.2 Doel

Door middel van het nader onderzoek worden de volgende vragen beantwoord:

- Zijn er vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied aanwezig?
- Hebben de voorgenomen werkzaamheden effect op de bovengenoemde vaste rust-/verblijfplaatsen?
- Zijn deze effecten in strijd met de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming?
- Is een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk?

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van de huidige situatie van het plangebied en de geplande ingrepen. In hoofdstuk 3 wordt de onderzoeksmethode beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten van het onderzoek gepresenteerd. In hoofdstuk 5 zijn de mogelijke effecten van de ingreep gerelateerd aan de aanwezige soorten en getoetst aan de Wet natuurbescherming. In hoofdstuk 6 volgt de conclusie. Ten slotte is een korte literatuurlijst opgenomen.

2 Het project

2.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt aan de Groot Grinsel 12 t/m 16 te Den Dungen (gemeente Sint-Michielsgestel, provincie Noord-Brabant). Het betreft een appartementencomplex met 7 wooneenheden en een bijgebouw. Het gebouw wordt rondom begrensd door bestrating, bebouwing, siertuinen en wegen. Afbeelding 2.1 geeft de globale ligging van het plangebied weer.

Afbeelding 2.1 Plangebied (rood gearceerd) te Den Dungen.

Het onderzoeksgebied bestaat uit één gebouw. Dit betreft een appartementencomplex met 7 wooneenheden en een bijgebouw. Ook is ook een tuin aanwezig.

2.2 Beoogde ontwikkeling

De voorgenomen ingreep bestaat uit het slopen van de huidige bebouwing. Een nieuw appartementencomplex met bijgebouw wordt in de plaats gebouwd en biedt ruimte voor negen sociale huurappartementen.

3 Onderzoeksmethode

Dit hoofdstuk beschrijft de onderzoeksmethode van het uitgevoerd nader onderzoek. Beschreven wordt voor welke soorten nader onderzoek is uitgevoerd, welke onderzoekprotocollen gehanteerd zijn en welke dagen en onder welke weersomstandigheden het onderzoek is uitgevoerd.

3.1 Vleermuizen

Het nader onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus, 2021). Op basis van de aanwezige potenties is het onderzoek afgestemd op algemeen voorkomende gebouwbewonende soorten zoals de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Om de gebruiksfuncties van het plangebied als kraam-, zomer-, paar- en winterverblijfplaats vast te stellen dan wel uit te sluiten zijn verschillende veldbezoeken uitgevoerd in de periode van mei tot oktober. Er is geen nader onderzoek verricht naar de aanwezigheid van massawinterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis door het ontbreken van kenmerken als ‘massieve bebouwing’ van minimaal 3 woonlagen met voldoende verschillende microklimaten.

Tijdens de inventarisaties is op grond van geluid en zicht geïnventariseerd. Met behulp van een heterodyne batdetector met opname- en vertrackingsfunctie (type: Batlogger M2 of Echo Meter Touch Pro) is de echolocatie die vleermuizen uitzenden, hoorbaar gemaakt voor mensen. Door daarnaast zoveel mogelijk visueel waar te nemen, is de determinatie geverifieerd en is het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld.

De inventarisaties naar vleermuizen zijn uitgevoerd tussen zonsondergang en zonsopkomst, waarbij tijdens het onderzoek in het voorjaar een ochtend- en twee avondrondes zijn uitgevoerd door één tot twee personen. In het najaar zijn twee onderzoeksrondes uitgevoerd met één persoon waarbij het onderzoek voor paarverblijven en winterverblijven gecombineerd zijn. Er is gebruik gemaakt van zichtlijnen om de gehele locatie goed te overzien. In tabel 3.1 is een overzicht gegeven van de uitgevoerde onderzoeksrondes.

Tabel 3.1 Overzicht uitgevoerde veldbezoeken naar vleermuizen. Onderzoekers betreffen Evgueni Vorobev (EV), Pelle Nijs (PN), Jordi van der Pluijm (JvdP) en Esmee van der Pluijm (EvdP).

Datum	Tijd	Onderzoek	Temperatuur	Wind	Bewolking	Neerslag	Waarnemers
19-06-2023	22:00 - 00:30	Zomer- en kraamverblijf	24	2 bft	3/8	Droog	EvdP, PN
12-07-2023	21:30 - 00:00	Zomer- en kraamverblijf	19	2 bft	0/8	Droog	JvdP, PN
13-07-2023	03:30- 05:30	Zomer- en kraamverblijf	14	1 bft	0/8	Droog	PN
31-08-2023	00:00- 02:00	Paar- en winterverblijf	12	3 bft	4/8	Droog	EV
21-09-2023	21:15 - 23:15	Paar- en winterverblijf	15	2 bft	7/8	Droog	EV

4 Resultaten

Dit hoofdstuk beschrijft de resultaten van het uitgevoerde nader onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen. Per gebruiksfunctie worden de resultaten besproken. In dit hoofdstuk wordt de eerste vraag van de doelstelling beantwoord:

- Zijn in het plangebied vaste rust- /verblijfplaatsen van strikt beschermde soorten aanwezig?

4.1 Vleermuizen

4.1.1 Kraam- en zomerverblijfplaatsen

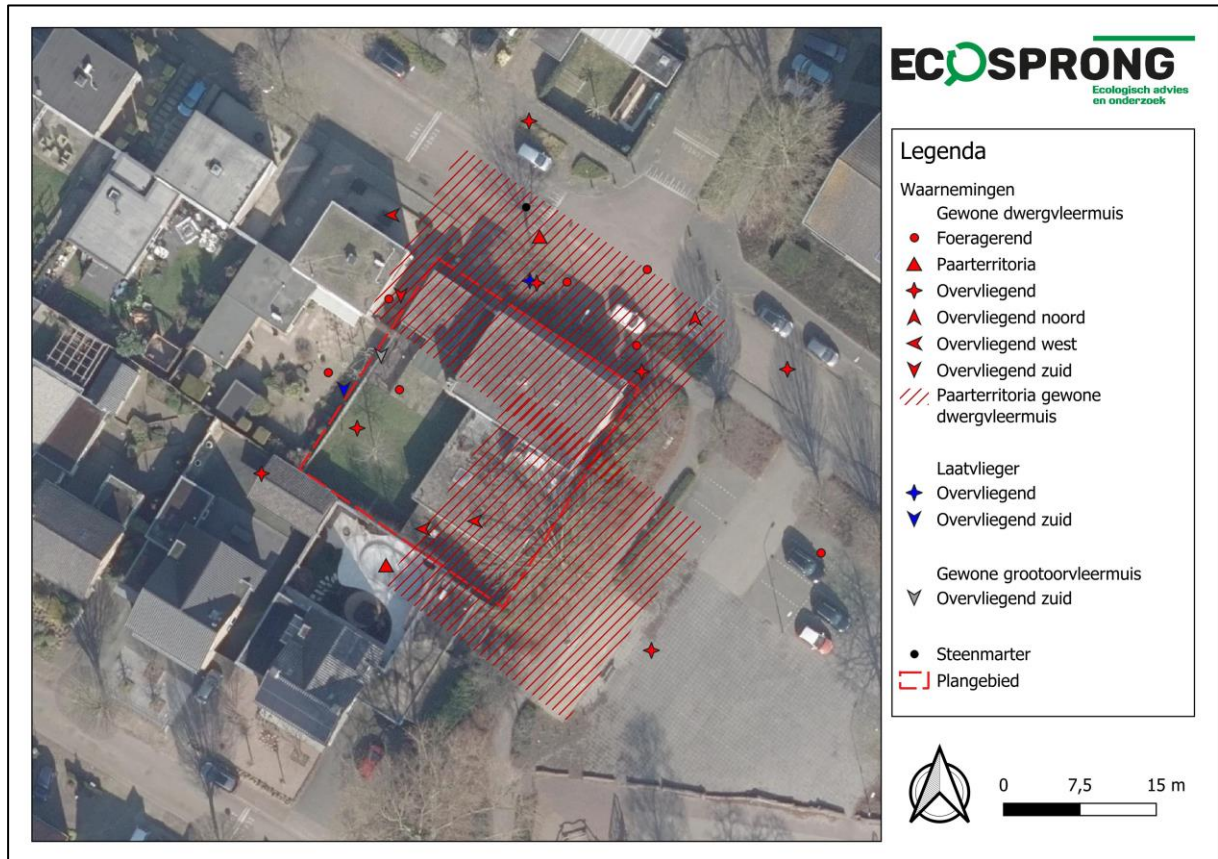
Tijdens het onderzoek zijn binnen en rondom het plangebied foeragerende en overvliegende gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis waargenomen. Binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van aangetroffen.

4.1.2 Paar- en winterverblijven

Tijdens het onderzoek zijn binnen en rondom het plangebied overvliegende en foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Daarnaast zijn twee rondvliegende baltsende gewone dwergvleermuizen aangetroffen rondom het gebouw. Dit is territoriaal gedrag en wordt aangegeven als een paarterritoria. Een paarterritoria duidt op een paarverblijfplaats. De exacte locaties van de verblijfplaatsen zijn niet bekend. Op basis van het gedrag is een inschatting gemaakt worden van de globale locatie. Beiden baltsende gewone dwergvleermuizen zijn gebonden aan het gebouw in plangebied, één ten noorden en één ten oosten van het plangebied. In onderstaande tabel, afbeelding 4.1 en afbeelding 4.2 zijn de aangetroffen verblijfplaatsen weergegeven.

Tabel 4.1 Aangetroffen verblijfplaatsen.

Nummer	Type verblijf	Aantal	Locatie
1	Paarterritoria	1	Noordelijke gevel
2	Paarterritoria	1	Oostelijke gevel

Afbeelding 4.1 Waargenomen natuurwaarden in en rondom het plangebied.

5 Effectenbeoordeling

Dit hoofdstuk beschrijft of de ingreep zoals beschreven in hoofdstuk 2 leidt tot overtreding van de Wet natuurbescherming. De resultaten van het nader onderzoek (hoofdstuk 4) worden getoetst aan de verboden zoals genoemd in de Wet natuurbescherming. In dit hoofdstuk worden de tweede, derde en vierde vraag van de doelstelling beantwoord:

- Hebben de voorgenomen werkzaamheden effect op vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten?
- Zijn deze effecten in strijd met de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming?
- Is een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk?

5.1 Effecten

5.1.1 Vleermuizen

In de te slopen bebouwing zijn twee paarterritoria van gewone dwergvleermuis aangetroffen. De paarverblijfplaatsen bevinden zich ten noorden en ten oosten van het plangebied. Door het slopen van de bebouwing verdwijnen de paarverblijfplaatsen. Toetsing aan de Wet natuurbescherming is aan de orde.

5.2 Toetsing Wet natuurbescherming

De gewone dwergvleermuis is opgenomen in het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn, waardoor de verbodsbepalingen uit artikel 3.5 Wet natuurbescherming (box 1) van toepassing zijn op de zomer-, kraamverblijfplaatsen en paarterritorium van gewone dwergvleermuis (tabel 4.1). Het slopen van de bebouwing en daarmee het vernietigen de verblijfplaatsen van vleermuizen is in strijd met artikel 3.5, lid 1, 2 en 4 uit de Wet natuurbescherming.

Slopen

Door het slopen van de bebouwing worden de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vernietigd (artikel 3.5, lid 2 en lid 4) en is een ontheffing op de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Voor het verkrijgen van een ontheffing is het noodzakelijk dat de gebruiksfunctie (paarterritorium) gewaarborgd wordt en dat het opzettelijk doden van individuen van gewone dwergvleermuis (artikel 3.5, lid 1) voorkomen wordt. Dit kan door het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen. Deze maatregelen dienen effectief bewezen te zijn, zoals het werken buiten de kwetsbare periode en het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen vooruitlopend op de werkzaamheden. Deze maatregelen dienen vastgelegd te worden in een activiteitenplan en middels een ontheffingsaanvraag ter goedkeuring te worden voorgelegd bij het bevoegd gezag.

Box 1 Verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

- Artikel 3.5** **Lid** 1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

6 Conclusie

In opdracht van BRO heeft Ecosprong een nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd voor de voorgenomen sloop- en nieuwbouwwerkzaamheden in Den Dungen (gemeente Sint-Michielsgestel, provincie Noord-Brabant). In tabel 6.1 worden de conclusies van dit nader onderzoek weergegeven.

Tabel 6.1 Conclusie nader onderzoek. De weergegeven nummers zijn gekoppeld aan de nummers in tabel 4.1. Voor de volledigheid en om een verkeerde interpretatie te voorkomen, dient ook hoofdstuk 5 gelezen te worden.

Nr.	Soort	Functie	Effect op soort	Verbods-bepalingen Wnb	Maatregelen / vervolgstappen
1, 2	Gewone dwergvleermuis	2 paarverblijfplaatsen	Ja	Artikel 3.5, lid 1, 2 en 4.	Aanvragen ontheffing Wet natuurbescherming, treffen mitigerende en compenserende maatregelen

Bronnen

BRO (2023). Quicksan Flora en Fauna Groot Grinsel, Den Dungen. BRO.

BIJ12 (2017) Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021)

Vleermuisprotocol 2021, januari 2021. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl